

جشنواره کن

غایب همیشه حاضر جشنواره‌ها

مجدید موثقی منتقد

● جشنواره کن آغاز به کار کرد و خیل مشتاقان سینما را این روزها بی‌قرار کرده است. «بیست‌ویک فیلم» به‌همراه سازندگان و عوامل آنها در هفتادویکمین بازیِ این‌دور گرد هم آمدند تا یکی از آنها «نخل طلا» را در خرمایزان کن صحیح‌وسالم به خانه ببرد. سال قبل فیلم «مربع» از سوزند برنده این جایزه شد. امسال مشخص است که جشنواره دست به ریسک بزرگی در انتخاب فیلم‌ها زده و چند فیلم‌ساز نو و تازه‌نفس را در بخش رقابت اصلی کاندیدا کرده است و نام‌آورانی مانند «لارس فون تریه، ویم وندرس، سرگئی لازینسا و تری گیلیام» را از به‌دست‌آوردن نخل طلا محروم کرده و درعوض کارهای آنها را در بخش‌های دیگر قستیوال نشان خواهد داد.

ایران سهم قابل‌توجهی در بخش‌های مختلف این دوره از جشنواره دارد. اصغر فرهادی با فیلم «همه می‌دانند» و بازی زوج سینمایی معروف «پنه‌لویه کروز» و «خاویر باردِم» به‌عنوان نماینده اسپانیا در بخش رقابتی بین‌الملل شرکت کرده است، اما نماینده اصلی سینمای ایران؛ یعنی «غایب همیشه حاضر جشنواره‌ها» جعفر پناهی است که امسال برای گرفتن «نخل طلا» جشنواره کاندیدا شده است. فیلم جدید او «سه‌رخ» نام دارد که موضوع آن مربوط به جهان سینما و زاویه دید سه نوع هنرپیشه این روزها پذیرفته‌شدن این فیلم تیزر اول خبرهای روز شده. مخصوصاً آنکه که خودش نمی‌تواند در جشنواره حضور پیدا کند. «پهناز جعفری» در این فیلم نقش اصلی را برعهده دارد و خود شناسن گرفتن «نخل بهترین بازیگری زن» را امتحان خواهد کرد.

از «پهناز جعفری» سال‌ها پیش فیلم «تخته‌سیاه» در جشنواره کن دیده شده بود؛ فیلمی که در سال ۲۰۰۰ برنده جایزه ویژه هیئت داوران شد. باید دید «تیم فمینیستی هیئت داوران» این دوره به رهبری خانم «کیت بلانشت» و هشت داور دیگر به سینمای ایران چگونه نگاه خواهند کرد و آیا روی خوش نشان خواهند داد! فیلم‌سازان کوتاه ایرانی نیز امسال خوش‌اقبال بودند. «سعید جعفریان» با فیلم «تاریکی» در بخش «نخل طلای فیلم کوتاه» کنار هفت فیلم دیگر کاندیدا شده است. فیلم‌برداری خوب «مسعود امینی» و فضاسازی مدرن این فیلم شناسن جعفریان را برای گرفتن یک «نخل طلای کوچک» زیاد کرده است.

در بخش «سینه‌فونداسیون» که سال گذشته فیلم کوتاه «هیوان»، ساخته «بسرادران ارک» برنده جایزه مهمی شد، امسال فیلم «مثل بچه آدم» از «آرین وزیردفتری» را نشان خواهد داد. گفته می‌شود تنها از ایران «دوست فیلم کوتاه» برای بازیابی به دفتر جشنواره کن فرستاده شدند که این نشان‌دهنده عطش و پتانسیل بالای نسل آینده سینمای ایران است. دیگر فیلم‌ساز ایرانی «علی عباسی» است که فیلمی را به نام «مرز» با مشارکت سوئد و دانمارک ساخته که در بخش نوعی نگاه روی پرده می‌رود.

امسال شاید سال وداع کن با یکی از فیلم‌سازان جنجالی و بزرگ تاریخ سینما باشد. «ژان لوک گدار» ۸۸ ساله به‌زودی مثل همیشه طرفداران خود را به سمت فرش قرمز خواهد کشید. او با فیلم «کتاب تصویر» تماشاچیان خاص خود را بی‌صبرانه منتظر دیدن این اثر کرده است. سالن گذشته نیز فیلم «موحش» که بر اساس زندگی این فیلم‌ساز بود، در جشنواره کن مورد استقبال قرار گرفت.

امسال «پوستر هفتادویکمین جشنواره فیلم کن» به یاد یکی از فیلم‌های «گدار» طراحی شده است. حال باید دید سینمای ایران که چندسالی است جشنواره کن روی خوش به آن نشان داده است، این‌بار نیز سربلند بیرون خواهد آمد؟

گروه هنر: اسپایک لی، کارگردان آمریکایی و لارس فون‌تریه، کارگردان دانمارکی، روز دوشنبه توانستند بر هیاهو و گرمای هفتادویکمین جشنواره فیلم کن بیفزایند و این دوئل نامتعارف با واکنش‌های کاملاً متفاوتی همراه بود. تماشاگران کن برای بازگشت لی به رقابت برای دریافت جایزه نخل طلای کن هشت‌دقیقه تمام او را تشویق کردند. او پس از چند دهه (از «بک جنکل» در ۱۹۹۱) بود که نخستین نمایش جهانی تازه‌ترین اثرش، «کوکلاکس‌کلان سیاه‌پوست» (Blackklansman) را در بخش مسابقه به تماشا می‌گذاشت.

داستان این فیلم که بخش‌کننده آن شرکت فوکس فیچرز است و آن را از ۱۰ اگوست روانه سینماها می‌کند، با اتکا به یک داستان واقعی شکل گرفته. در دهه ۱۹۷۰ یک کارآگاه سیاه‌پوست به نام ران استالورث (با بازی جان دیوید واشینگتن) در کلورادو در انجمن محلی سازمان نژادپرست کوکلاکس‌کلان (Ku Klux Klan) نفوذ می‌کند و حتی با دیوید دیوک بدنام (با بازی تافر گریس) دوست می‌شود، با این هدف که یک حمله را از بین ببرد. به گزارش ددلاین، اسپایک لی با «کوکلاکس‌کلان سیاه‌پوست» با مغتنم‌شمردن فرصت و در یک زمان‌بندی مناسب بازگشت‌هایی نه‌چندان پنهان به عصر ترامپ و ظهور مجدد نژادپرستی از نوع سفیدپوستان دارد. او در پایان فیلمش، با نمایش تصویری واقعی از درگیری‌هایی در شارلوتزویل، ویرجینیا و… با تبخیر نژادای، یک بار دیگر این نکته را یادآوری می‌کند که چیزی واقعاً فرق نکرده و حتی می‌توان گفت اوضاع بدتر هم شده است.

«کوکلاکس‌کلان سیاه‌پوست» همچنین سرشار از طنز و لحظات بامزه نظیر فیلم‌هایی مانند «کار درست را انجام بده» (۱۹۸۹) است که برای نخستین‌بار اسپایک‌لی را به کن برد. فیلم تازه‌اش یک پیروزی همه‌جانبه است و قطعاً هیاهوی بسیاری ایجاد می‌کند. کارآگاه استالورث هنوز زنده است، اما برای شرکت در مراسم نخستین نمایش جهانی «زیر صفر» برای راهیایی از سرمای حاصل از خودمحوری، خودخواهی و ناآگاهی همواره انسان، سودای اندیشه‌ورزی را مانند شعله‌ای دوردست درخود می‌پروراند و امیدوار است از این شعله افقی را برای مخاطبش به تصویر بکشد، هرچند کوچک و دور، اما تأمل‌برانگیز.

نمایش «زیر صفر» به نویسندگی و کارگردانی علی‌رضا سعید، هرچند از نظر کارگردانی و در پی آن از نظر حرکات و فضاسازی چندان موفق نیست و در بازی‌ها و میزانسن و تابلوها و خلق فضای نمایشی از کمبودهایی رنج می‌برد، اما به‌واسطه سعی در ایجاد روایت‌های درون‌متنی در راستای اندیشه‌ورزی قابل‌احترام است. نویسنده متن که خود کارگردان نمایش نیز هست، تلاش خود را برای تحلیل شرایط امروزی انسان معاصر در تقابل با دنیای بی‌ارمون کرده است؛ دنیایی که گویا پیش از هر انسان اوست که تمایلاتش را بر انسانس ناآگاه تحمیل می‌کند؛ انسانی که به داشته‌ها و نداشته‌هاش اشراف ندارد و همواره بر این ناآگاهی بنیان خود را بنا می‌کند تا در این شکل‌گیری روزی به ویرانه‌ای درخودفروخته و خاموش بدل شود.

این نمایش در چهار اییزود با زاویه‌هایی مختلف

در جشنواره کن ۲۰۱۸ اتفاق افتاد

تشویق اسپایک لی واعتراض به فون‌تریه

فیلم و ابراز همدردی با هیتلر از جشنواره اخراج شد. فون‌تریه در نشست مطبوعاتی «ملانکولیا» به شوخی گفت او یک نازی است و کمی با آدولف هیتلر، دیکتاتور نازی، ابراز همدردی می‌کند. به دنبال این اظهارات برگزارکنندگان جشنواره بیانیه‌ای در تقبیح سخنان فون‌تریه صادر و او را «عصر نامطلوب» توصیف کردند. فون‌تریه بعداً غرخرخواهی کرد و اظهارات خود را «کاملاً ابلهانه» دانست. آن سال با وجود اخراج فون‌تریه، فیلم هم همچنان در بخش مسابقه کن باقی ماند و کرستن دانست به خاطر آن برنده جایزه بهترین بازیگر زن شد. پی‌یر لسکور، رئیس و تی‌بری فرمو، مدیر جشنواره کن پس از مشورت با هیئت‌رئسه جشنواره که شامل میشل هازانائویسیوس، کارگردان فیلم برنده اسکار «هنرمند» و ویکتور حدیده، پخش‌کننده فرانسوی است، زمینه بازگشت کارگردان دانمارکی را فراهم کردند. امسال نیازی نیست کسی نگران اظهارات فون‌تریه باشد. فیلم او در بخش خارج از مسابقه روی پرده رفت و عموماً فیلم‌های این بخش نشست مطبوعاتی ندارند. درام رمانس «Asako I & II» به کارگردانی ریوسوکه هاماکوچی کارگردان و فیلم‌نامه‌نویس ژاپنی دیگر فیلمی بود که در بخش مسابقه کن نمایش داده شد. در خلاصه داستان فیلم آمده است؛ یک روز اولین عشق زندگی آساکو ناگهان نابدید می‌شود. آساکو دو سال بعد دیگر فرد شیبی او را پیدا می‌کند.

تجلیل از بازیگر فقید هنری

به مراسمی که چهارشنبه در جشنواره فیلم کن برگزار می‌شود، از سری‌دوی، بازیگر فقید هندی تجلیل می‌شود. به گزارش آسوشیتدپرس، چهارشنبه ۱۶ می در جشنواره فیلم کن، از بازیگر فقید و چهره مشهور بابلوود که چندی پیش درگذشت، به دلیل تأثیرگذاری‌اش در سینما تجلیل می‌شود. از سری‌دوی که نخستین سوپرستار زن سینمای هند هست، با اهدای جایزه آیگون جشنواره فیلم کن تقدیر می‌شود. در این مراسم که به منظور تجلیل از مشارکت زنان سراسر دنیا در صنعت سینما برگزار

می‌شود، از هند سری‌دوی جایزه آیگون را دریافت می‌کند و با نمایش فیلمی از برترین لحظه‌های او در سینما یاد می‌شود. بانئ کاپور، همسر این بازیگر فقید با صدور بیانیه‌ای از این حرکت تشکر کرد. سری‌دوی بهترین بازیگر برای بازی در فیلم «مامان» جایزه بهترین بازیگر زن را از جایز فیلم ملی هند دریافت کرد. این بازیگر ۵۴ساله اوایل سال ۲۰۱۸ درگذشت. دلیل مرگ او غرق‌شدن در وان هتلنی در دویی پس از حمله قلبی ذکر شد.

اعتراض پابرهنه داور

کریستن استوارت، داور جشنواره کن ۲۰۱۸ با آوردن کفشش، پابرهنه روی فرش قرمز کن راه رفت و این‌گونه به قانون نپوشیدن کفش بی‌پاشنه اعتراض کرد. به گزارش آسوشیتدپرس، کریستن استوارت بازیگر که امسال از اعضای گروه دآوری بخش اصلی جشنواره فیلم کن است، در اعتراض به قانون نپوشیدن کفش بی‌پاشنه در مقابل دوربین عکاسان کفش‌سای پاشنه‌بلندش را درآورد و با پای‌برهنه روی فرش قرمز رفت. بازیگر سرشناس با این کار بیانیه‌ای سیاسی علیه کن و مقررات آن صادر کرد. او در مراسم فرش قرمز فیلم اسپایک لی که با عنوان «مرد کوکلوکس کلان سیاه» اکران شد، کفش‌هایش را درآورد. یکی از مقررات جشنواره فیلم کن این است که خانم‌های حاضر در فرش قرمز نباید کفش بی‌پاشنه بپوشند. استوارت پیش‌تر نیز به این قانون کن اعتراض کرده و سالل ۲۰۱۶ با درآوردن کفش‌هایش گفته بود: اصلاً نمی‌توانم باور کنم که من روی فرش قرمز دارم راه می‌روم و کسی جلوی من را بگیرد و خیلی محترمانه بگوید شما کفش پاشنه‌دار نپوشیده‌اید و من هم مجبور شوم به او بگویم بله دوست عزیز نوشیده‌ام، اما مگر مجبورم که کفش‌هایم را بپوشم؟ «میش» افزود: هر وقت دلش نخواهد کفش پاشنه‌بلند می‌پوشد و هر وقت نخواهد نمی‌پوشد.

هفتادویکمین جشنواره فیلم کن ۸ تا ۱۹ می (۱۸ تا ۲۹ اردیبهشت) برگزار می‌شود.

آگاهی با کشف و گاهای پیشرفت می شوند و گذشته را به پلی برای آینده تبدیل می‌کنند. همان‌طور که پیداست، در هر چهار اییزود نویسنده سعی در پرداختن به موضوعات انسان‌محور و سعی در برقراری رابطه‌ای همسو با این اندیشه در چهار اییزود را دارد؛ موضوعاتی که انسان در طول تاریخ و دوران معاصر کنونی در آن خودمحوارنه دست به خلق و کشف زده، اما همواره این کشف و خلق، انسان را از آزادیگی و زیستن برای زنده‌بودن در چارچوب قانون و قاعده‌های خودخواسته به اسارت کشیده است. هرچند انسان در وهله اول خود مسئول امور خویش است، اما همواره جامعه برای فرد نبوده و این رویکرد از آنجای می‌آید که انسان پیش از خردورزی و آگاهی در شبکه درهم‌تنیده قانون‌ها و روابط اجتماعی تحمیل‌شده به حبس کشیده شده است. با وجود اینکه نمایش «زیر صفر» در رسیدن به لایه‌های جامعه‌شناختی و زیستی انسان در قبال خود و جامعه خیلی عمیق نشده است، اما با توجه به رویکرد اندیشه‌ورزانه خود، مخاطب را با احترام مورد خطاب قرار داده و سعی در ایجاد سؤال برای ایجاد فضای مثبت و مفید دارد، ازاین‌رو و از این منظر از بسیاری از تئاترهای امروزی موفق‌تر عمل کرده است.

آگاهی دعوت بر گزار ی مجمع عادی و فوق العاده انجمن

روزنامه‌نگاران زن ایران (رزا)

بدینوسیله به اطلاع اعضای جمعیت و روسا و اعضای شعب استانی

در سراسر کشور می‌رساند به منظور تطبیق اساسنامه و مرامنامه

انجمن روزنامه نگاران زن ایران (رزا) با قانون جدید نحوه فعالیت

احزاب و گروه‌های سیاسی، و انتخاب اعضای شورای مرکزی و بازرسان، مجمع عمومی عادی و فوق العاده این انجمن بر گزار می گردد.

زمان: جمعه یازدهم خرداد ماه، ساعت ۱۵

مکان: تهران، خیابان ولیعصر، پایین تر از چهارراه پارک وی، جنب رستوران

سوپراستار، مجموعه فرهنگی ورزشی تلاش، سالن تلاش

انجمن روزنامه‌نگاران زن ایران (رزا)

هنر

زیر آسمان فیروزهای

آلبوم «دایره بی‌پایان»

شمس لنگرودی رونمایی شد

● مراسم رونمایی از آلبوم «دایره بی‌پایان» شمس لنگرودی، روز دوشنبه، ۲۴ اردیبهشت در شهر کتاب بخارست برگزار شد. آلبوم «دایره بی‌پایان» شمس لنگرودی به تهیه‌کنندگی مسعود عماد و آهنگ‌سازی محمد فرماینان تهیه شده است. صادق نوری، خواننده قطعات این آلبوم است و مؤسسه نغمه هرادستان انتشار آن را برعهده دارد.

تأکید یک انجمن دیگر بر ادغام

۲ بخش جشنواره فیلم فجر

● انجمن تهیه‌کننده – کارگردانان سینما هم بر ادغام جشنواره‌های جهانی و ملی فیلم فجر با یکدیگر تأکید کرد. دوشنبه، ۲۴ اردیبهشت، جلسه هیئت‌مدیره انجمن تهیه‌کننده – کارگردانان در محل ساختمان شماره دو خانه سینما با حضور کامران قدکچیان، منوچهر مصیری، اصغر هاشمی، محمد احمدی، داود موثقی و مهرداد فرید برگزار شد. در این جلسه جشنواره جهانی فجر و عملکرد آن بررسی شد و به اتفاق آرا، ادغام این جشنواره با جشنواره ملی فجر که در بهمن‌ماه برگزار می‌شود، مورد تأکید قرار گرفت. بر اساس این گزارش، همچنین حاضر در جلسه معتقد بودند جشنواره جهانی فجر در چند سال گذشته توانایی ارتقای سطح بین‌المللی سینمای ایران را نداشته و نتوانسته عموم فیلم‌های ایرانی را در بازار فیلم به میهمانان خارجی آتچنان که درخور سینمای ایران است، عرضه کند و از طرف دیگر قادر نبوده فیلم‌سازان ایرانی را در این پدیده مهم فرهنگی با خود همراه کند. به گزارش اسپنا، در روزهای گذشته کانون کارگردانان سینمای ایران و انجمن منتقدان و نویسندگان سینمایی نیز در بیانیه‌هایی جداگانه با اشاره به برخی ضعف‌ها، خواستار ادغام دوباره جشنواره جهانی و ملی فیلم فجر شده بودند.

زنگ نقاشی رضا بابک در سکو

● علاقه‌مندان به رضا بابک، عصر جمعه، ۱۸ اردیبهشت، می‌توانند با او و آثار کمتر‌دیده‌شده این هنرمند در مؤسسه هنری سکو دیدار کنند. ترکس سلیمان‌زاده، نقاش و مدیر مؤسسه هنری سکو، با اعلام خبر فوق گفت: «سکو به موازات برگزاری کلاس‌های هنری و نیز جلسات سخنرانی و ورک‌شاپ‌های تخصصی، در اندیشه تبدیل‌شدن به یک پلتاق هنری است؛ سکو کلاس خواهد کرد فرصت‌سای دورهمی هنرمندان و هنردوستان را فراهم کند که در این روزگار کمتر شاهد آن هستیم». او افزود: «روهمین‌اساس نخستین برنامه را با عنوان «زنگ نقاشی با رضا بابک» بر می‌کنیم تا هم دست‌درآوردن این هنرمند سابقه‌ای از نزدیک با او دیدار کنند و هم گوشه‌هایی از هنرهای کمتر‌دیده‌شود و به تماشا درآید». او گفت: «در این برنامه که رویکرد گرامیداشت یک عمر تلاش هنرمندانه استاد رضا بابک را دارد، حدود ۳۰ اثر از نقاشی‌های او که در سه دهه اخیر خلق کرده ارائه می‌شود، اما سوبه اصلی این سلسله‌رویداد، ادای احترام و قدرشناسی از پیش‌کسوتان هنر ایران است که عمر خود را صرف اشاعه و توسعه هنر کرده‌اند». این هنرمند خاطرنشان کرد: «سکو می‌اندیشد بهترین گرامیداشت یک هنرمند، مواجهه او با طرفداران و دوستداران آثارش است و این سلسله‌برنامه فرصت چنین دورهمی‌هایی را فراهم می‌کند». «زنگ نقاشی با رضا بابک» ساعت ۱۹ تا ۲۲ جمعه، ۲۸ اردیبهشت، به مؤسسه هنری سکو به نشانی میرداماد، روبه‌روی بانک مرکزی، خیابان تبریزیان، نبش نازنین، پلاک ۱۶ برگزار می‌شود.

آرزوی حسن فتحي در افتتاحیه نمایش ابلوموف

● **گروه هنر:** حسن فتحي ضمن تماشای نمایش «ابلوموف» ابراز امیدواری کرد جامعه ایران از اختلا «ابلوموفیسیم»؛ یعنی خیال‌پردازی به‌دور از عمل مصون بماند. شامگاه دوشنبه، ۲۴ اردیبهشت، با حضور حسن فتحي، کارگردان سینما و تلویزیون، نمایش «ابلوموف» به کارگردانی سیاهش بهادری‌راد اجرای عمومی خود را در مجموعه تئاتر ایرانشهر آغاز کرد. حسن فتحي پیش از آغاز این نمایش گفت: بسیار جسارت می‌خواهد که یک اثر ادبی را در قالب اثری نمایشی اقتباس کرد و خوشبختانه نسل سیاهش بهادری‌راد این هوشمندی و جسارت را دارد که بنا به فراخور زمانه آثار مهم روسی را اقتباس کند. بی‌شک اقتباس از این اثر مهم روسی بی‌مناسبت با شرایط تاریخی و اجتماعی‌مان نیست و امیدوارم جامعه ما با هشداری که چنین اثری می‌دهد هوشیار باشد و از اختلا ابلوموفیسیم؛ یعنی خیال‌پردازی به‌دور از عمل مصون بماند. همچنین پیش از نمایش «ابلوموف»، نمایش «خاطرات هنرپیشه نقاش دوم» به کارگردانی افشین زمانی در این مجموعه تئاتری اجرای عمومی خود را آغاز کرد. مطابق جدول زمان‌بندی‌شده، نمایش‌های «خاطرات هنرپیشه نقاش دوم» و «ابلوموف» به ترتیب در ساعت‌های ۱۹ و ۲۱ از ۲۴ اردیبهشت‌ماه تا دوشنبه ۲۱ خردادماه به صحنه می‌روند. همچنین «فرانسسوا ستمو»، سفیر فرانسه، شامگاه دوشنبه، ۲۴ اردیبهشت، به تماشای نمایش «آنتی‌کون» به کارگردانی علی راضی نشست. دکتر غلامحسین ابراهیمی‌دبنائی، رضا کیانیان، شیرین یزدان‌بخش و هومن شاهی نیز تاکنون به تماشای این نمایش نشسته‌اند.

www.sarghdaily.ir